

Puulajivalikoiman monipuolistaminen metsänhoidossa –hankkeen loppuwebinaari

29.10.2024

Sanna Paanukoski

Maa- ja metsätalousministeriö, Luonnonvaraosasto,
Metsä- ja biotalousyksikkö

Suomen kestävän kasvun ohjelma

- PUUVA-hanketta rahoitettiin Suomen kestävän kasvun ohjelman kautta, jonka rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU) ja erityisesti sen elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF eli Recovery and Resilience Facility).
- Hankkeet valittiin maa- ja metsätalousministeriön järjestämien avoimien hankehakujen kautta, jotka olivat myös osa MMM:n koordinoimaa Hiilestä kiinni -ilmastotoimenpidekokonaisuutta.
- Metsätalouden ilmastokestävyyttä ja luonnon monimuotoisuutta tukeviin hankkeisiin on myönnetty noin 8,5 miljoonaa euroa vuosille 2022–2025.
- Rahoitettavat kohteet olivat pääasiassa metsätalouden kehittämis- ja koulutushankkeita.
- Tärkeässä osassa hankkeissa on niiden tulosten vieminen osaksi käytäntöä.

Kestävän kasvun metsähankkeet

- Heikkotuottoisten metsäojitettujen soiden ennallistaminen – oikeilla kohdevalinnoilla ja hyvillä käytänteillä kohti turvattua maaperän hiilivarastoa ja kohentunutta toiminnallista monimuotoisuutta (TurvaHiili)
- Kansallinen kaukokartoitus ja metsien digitaalinen kaksonen (MetsäKaksonen)
- Kestävän täsmämetsätalouden todentaminen ja menetelmät (KESTOTÄSMÄ)
- Kohdennetulla metsänlannoituksella kestävä kasvua ja hiilensidontaa (KoMe)
- Kohti ilmastokestävämpää ja monimuotoisempaa puunkorjuuta sensoriteknologian ja tarkan paikkatiedon avulla (IlmoStar)
- Kuolleen puun seurantamenetelmän kehittäminen (KUOPUS)
- Luonnonmukainen täsmäpuuhakkuu (LUOMUHAKKU)
- Monitavoitteiseksi täsmämetsätalouden osaajaksi - etänä (E-Täsmä)
- **Puulajivalikoiman monipuolistaminen metsänhoidossa ilmastokestävyyden lisäämiseksi (PUUVA)**

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

3

Kansallinen metsästrategia 2035:

Tavoitteena vahvistaa metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä

- Lisätään metsien rakennepiirteitä
  - Edistetään metsien sekapuustoisuutta
- Näitä toteutetaan useissa eri hankkeissa

4

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimintaohjelma vuoteen 2027

Toimenpiteet:

- Edistetään sekametsien kasvatusta tuottamalla tutkimustietoa sekametsien perustamisesta ja hoidosta ja viemällä sitä käytäntöön
- Edistetään puulajivalikoiman monipuolistamista metsänviljelyssä selvittämällä sopivien, vähemmän käytettyjen puulajien käyttömahdollisuuksia ja kehittämällä näiden siemen- ja taimituotantoa
- Huolehditaan metsäpuiden geneettisestä monimuotoisuudesta

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimintaohjelma vuoteen 2027

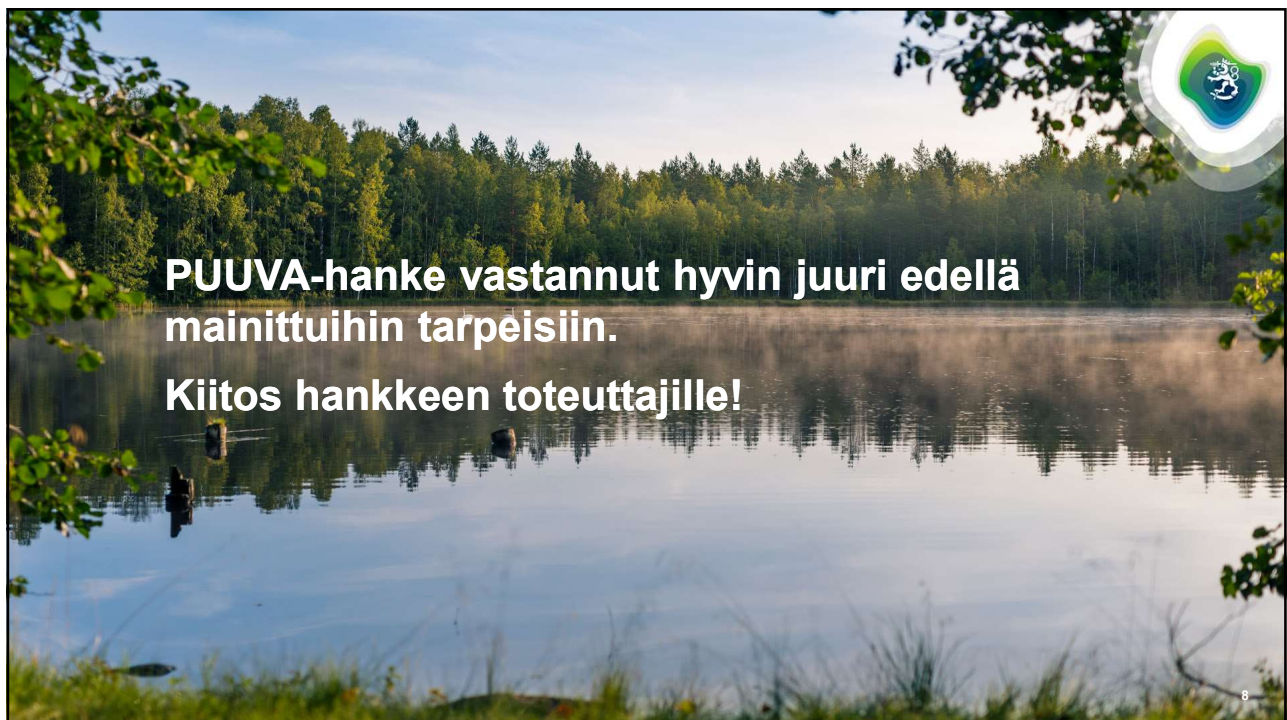
Toimenpiteet:

- Edistetään sekametsien kasvatusta tuottamalla tutkimustietoa sekametsien perustamisesta ja hoidosta ja viemällä sitä käytäntöön
- Edistetään puulajivalikoiman monipuolistamista metsänviljelyssä selvittämällä sopivien, vähemmän käytettyjen puulajien käyttömahdollisuuksia ja kehittämällä näiden siemen- ja taimituotantoa

Metsäpuiden siemenviljelysten perustamisohjelma 2060

- Perustamisohjelman tavoitteena on turvata lakisääteinen metsänuudistaminen varmistamalla metsänsiemenvaraston riittävä saatavuus ja geneettinen laatu.
- Ohjelmaa toteuttavat Siemen Forelia Oy ja Tapio Oy, rahoittajana MMM.
- Aiemmissa ohjelmissa ei esitetty tavoitteita muiden puulajien siemenviljelysten perustamiselle, fokus männyssä, kuusessa ja rauduskoivussa.
- Muiden kuin pääpuulajien siemenen käyttö on kilomääräisesti hyvin vähäistä tällä hetkellä se on jopa pienentynyt 2000-luvulla. Taustalla ennen kaikkea siperianlehtikuusen ja visakoivun viljelyn väheneminen.
- Viime vuosina on herännyt tarve monipuolistaa metsänsiementä puulajivalikoimaa ilmastonmuutokseen varautumiseksi ja monimuotoisuuden tukemiseksi.
- **Ohjelmassa ehdotetaan siemenviljelyksiä perustettavan seuraaville puulajeille: hieskoivu, tammi, siperianlehtikuusi, tervaleppä, vaahtera, metsälehmus.**
- **Koko siemenhuoltoketjun on toimittava, joten vähemmän käytettyjen puulajien siemen- ja taimihuolto vaatii myös kehittämistä.**

PUUVA-hanke vastannut hyvin juuri edellä mainittuihin tarpeisiin.

Kiitos hankkeen toteuttajille!